

PRIPREMA ZA PRVU PISANU PROVJERU GEOGRAFSKIH ZNANJA I

GEOGRAFSKIH VJEŠTINA

VRIJEME I KLIMA

Pisana provjera obuhvaća obrazovne ishode u udžbeniku **od str. 8. zaključno sa stranom 47.**

ISHODI:

- opisuje atmosferu te položaj i važnost troposfere
- opisuje vrijeme subjektivno i objektivno
- objašnjava najvažnije klimatske elemente
- obrazlaže važnost prikupljanja podataka o vremenu i važnost vremenske prognoze
- opisuje da se zrak zagrijava od podloge te s tim povezuje pad temperature u troposferi s porastom nadmorske visine
- opisuje da se topli zrak (zagrijan od podloge) uzdiže, a hladan spušta
- povezuje tlak zraka s nastankom vjetrova i stabilnošću vremena, opisuje ciklonu i anticiklonu
- opisuje planetarne vjetrove i njihova obilježja
- razlikuje vrste padalina i opisuje njihov nastanak
- opisuje revoluciju Zemlje, navodi trajanje i posljedice revolucije i nagutosti Zemljine osi te njihov utjecaj na klimu
- opisuje obilježja godišnjih doba prostora u kojemu živi
- pokazuje na geografskoj karti obratnice i polarnice
- imenuje na crtežu i određuje na geografskoj karti i globusu toplinske pojaseve te navodi njihove specifičnosti i povezuje ih s klimatskim obilježjima
- razlikuje vrijeme i klimu
- objašnjava utjecaj pojedinih klimatskih čimbenika na obilježja klime
- očitava/čita klimatski dijagram
- razlikuje klimatske razrede i na klimatskoj karti analizira njihov prostorni raspored
- analizira i uspoređuje tipove klima u Hrvatskoj s pomoću klimatskih dijagrama i tematske karte

RAZINE USVOJENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Opisuje subjektivni doživljaj vremena, atmosferu i troposferu te način zagrijavanja zraka od podloge i njegovo izdizanje.

Navodi primjere klimatskih elemenata te vrste padalina.

Opisuje uz pomoć učitelja revoluciju Zemlje, navodi njeno trajanje i posljedice.

Opisuje obilježja godišnjih doba prostora u kojemu živi te navodi datume početaka godišnjih doba na sjevernoj i južnoj hemisferi.

Pokazuje na geografskoj karti obratnice i polarnice. Imenuje na crtežu toplinske pojaseve i navodi njihove osnovne specifičnosti.

Opisuje razliku između vremena i klime.

DOBRA

Opisuje atmosferu, položaj i važnost troposfere.

Navodi najvažnije klimatske elemente i planetarne vjetrove.

Opisuje utjecaj nadmorske visine na promjenu temperature zraka.

Prepoznaje ciklonu i anticiklonu kao područja niskoga i visokoga tlaka zraka.

Povezuje tlak zraka s nastankom vjetra i stabilnošću vremena. Služi se termometrom.

Opisuje uvjete nastanka pojedinih vrsta padalina.

Opisuje vrijeme subjektivno te objektivno s pomoću sinoptičke karte i meteoroloških simbola.

Opisuje revoluciju Zemlje s pomoću crteža, navodi trajanje i posljedice revolucije i nagnutosti Zemljine osi.

Određuje toplinske pojaseve na geografskoj karti i globusu i opisuje njihova obilježja.

Objašnjava razliku između vremena i klime.

Opisuje utjecaj pojedinih klimatskih čimbenika na obilježja klime.

Opisuje prostorni raspored klimatskih razreda i tipova klime u Hrvatskoj s pomoću tematske karte svijeta i Hrvatske.

Očitava klimatski dijagram.

VRLO DOBRA

Opisuje obilježja planetarnih vjetrova, ciklonu i anticiklonu. Obrazlaže važnost prikupljanja podataka o vremenu i važnost vremenske prognoze

Objašnjava utjecaj pojedinih klimatskih čimbenika na obilježja klime.

Povezuje toplinske pojaseve s klimatskim obilježjima.

Razlikuje klimatske razrede i na klimatskoj karti analizira njihov prostorni raspored.

Izdvađa umjerene klime kao dominantne u Hrvatskoj te analizira njihove klimatske dijagrame.

IZNIMNA

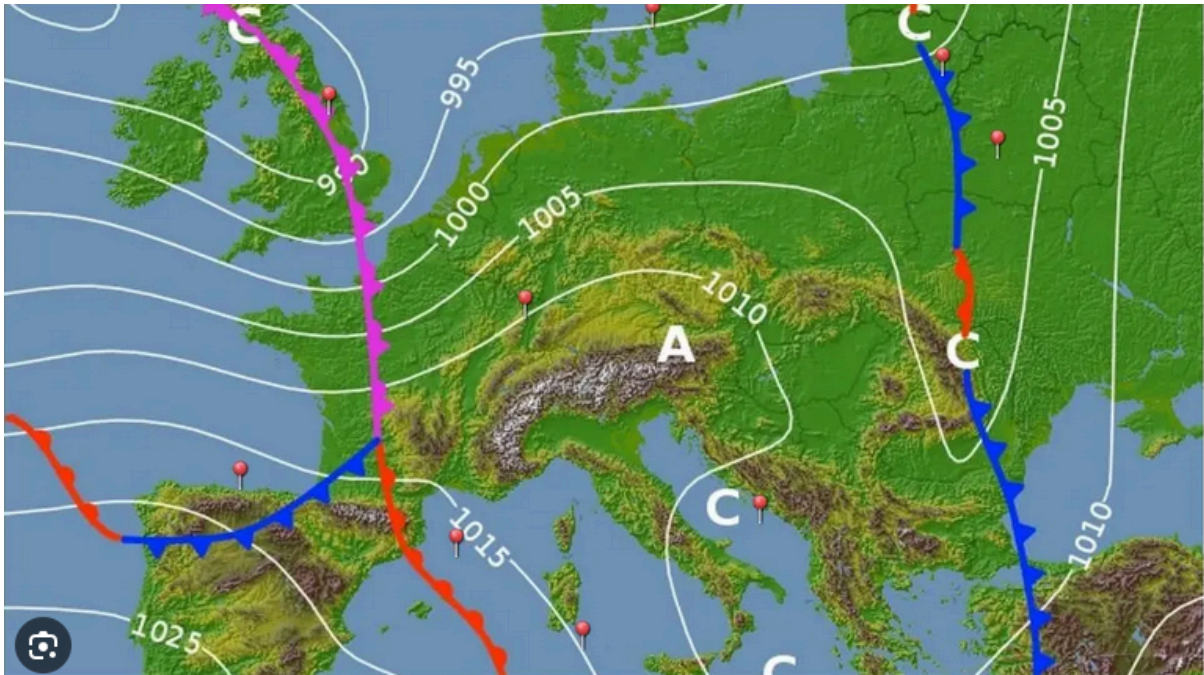
Samostalno prikuplja podatke o vremenu, analizira ih i objektivno opisuje vrijeme.

Analizira i uspoređuje tipove klima u Hrvatskoj s pomoću klimatskih dijagrama i tematske karte.

Objašnjava važnost dugotrajnoga prikupljanja podataka o vremenu za utvrđivanje tipova klime.

VRIJEME I KLIMA

1. Što je atmosfera, sastav atmosfere, naziv najnižeg i najvažnijeg sloja atmosfere.
2. Objektivno opiši vrijeme (primjer 5. zadatka u radnoj bilježnici na str. 7.)
3. Objasni razliku između vremena i klime.
4. Objasni važnost praćenja vremenske prognoze.
5. Što je vremenska prognoza? Tko su meteorolozi?
6. Nabroji i opiši najvažnije klimatske elemente (temperatura, tlak zraka, vlaga...)
7. Opiši kako se temperatura mijenja s porastom nadmorske visine.(primjer 7. zadatka u radnoj bilježnici na str. 10.)
8. Opiši kako se temperatura zraka mijenja tijekom dana.
9. Navedi glavni izvor topline na Zemlji.
10. Imenuj i na slikovnom materijalu prepoznaj instrumente kojima se mjeri temperatura i tlak zraka. (primjer 5. zadatka u radnoj bilježnici na str. 10.)
11. Opiši ciklonu i anticiklonu.
12. Koliko iznosi normalan tlak zraka?
13. Prepoznati na sinoptičkoj karti prema vrijednostima tlaka zraka je li riječ o visokom ili niskom tlaku zraka.

14. Prema podacima o tlaku zraka na sinoptičkoj karti opiši vrijeme u Hrvatskoj
15. Navedi stalne vjetrove (primjer 2. zadatka u radnoj bilježnici na str. 12.)
16. Kako nastaje vjetar? Nabroji vjetrove koji pušu u Hrvatskoj.
17. Opiši kako nastaju padaline. (primjer 1. zadatka u radnoj bilježnici na str. 12.)
18. Koje padaline nastaju pri tlu, a koje padaline nastaju u atmosferi. Prepoznati vrste padalina na slikovnom materijalu.
19. Opiši revoluciju Zemlje. (Trajanje i posljedice revolucije).
20. Navedi datume početka godišnjih doba. (primjer 2. zadatka u radnoj bilježnici na str. 21.)
21. Navedi datume na koje:
 - a) dan na sjevernoj polutki traje najdulje/najkraće
 - b) dan i noć traju jednako dugo (12 sati dan, 12 sati noć)
22. Prepoznati na grafičkim priložima položaje Zemlje u kojima se nalazi Zemlja kada na sjevernoj polutki počinje zima ili ljeto. (primjer 6. zadatka u radnoj bilježnici na str. 23.)
23. Objasniti utjecaj pojedinog klimatskog čimbenika na klimu (primjeri zadataka u radnoj bilježnici na str. 26.)
 - a) utjecaj toplih i hladnih morskih struja
 - b) odnos kopna i mora – uz pomoć tematske karte u udžbeniku na str. 31
 - c) utjecaj nadmorske visine i reljefa

24. Analizirati klimatski dijagram (čitanje vrijednosti i imena mjeseci- npr. ime mjeseca u kojem je izmjerena najviša/naniža temperatura, najveća/najmanja količina padalina)- primjer 5. zadatka u radnoj bilježnici na str. 31.
25. Prepoznati i imenovati klimatske razrede uz pomoć tematske karte u udžbeniku na str. 36.
26. Prepoznati klimatski razred/tip klime prema klimatskom dijagramu.
27. Prepoznati na slikovnom materijalu biljni pokrov karakterističan za pojedini tip klime.
28. Imenovati tipove klime zastupljene u Hrvatskoj i prepoznati područje rasprostiranja pojedinog tipa klime uz pomoć tematske karte u udžbeniku na str. 47. (primjer 4. zadatka u radnoj bilježnici na str. 36.)

Pisana provjera rezultirat će dvjema ocjenama (geografska znanja, geografske vještine).